

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2020

Sayı 87

İçindekiler

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
EURO BÖLGESİ-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi – Haziran 2020	10
Döviz Kurları İncelemesi – Haziran 2020	11
Teknoloji Gündemi	12
Türkiye’deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
Enflasyon-Haziran 2020	13
Sanayi Üretim Endeksi-Mayıs 2020	14
Kapasite Kullanım Oranı-Haziran 2020	15
Güven Endeksleri ve Bütçe	16
Hane Halkı İşgücü Verileri- Nisan 2020	17
Ödemeler Dengesi-Mayıs 2020	18
Dış Ticaret Verileri-Mayıs 2020	19
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	21
Pazar Araştırmasında 55. Ülke: Fransız Cumhuriyeti	22

YÖNETİCİ ÖZETİ KÜRESEL EKONOMİ

- **Dünya Sağlık Örgütü** küresel ölçekte tedbirlerin gevşetilmesi sebebiyle, **pandeminin giderek daha kötü bir hal alacağı konusunda uyarıda bulunurken**, Birleşmiş Milletler II. **Dünya Savaşı'ndan beri en büyük küresel ekonomik kriz ve gelirlerde 1870'den beri en büyük çöküşle karşı karşıya olunduğu** konusunda uyarıda bulundu. IMF ise 2021 yılında ılımlı bir toparlanma beklense de, iflasların ve işsizliğin devam edeceğini belirtti.
- **ABD'de** yayımlanan bir raporda, Covid-19 sebebiyle işsizlik oranının gelecek 10 yıl boyunca yüksek düzeyde kalmaya devam edeceği öngörüldü. Güncel gelişmeleri değerlendiren **ABD Hazine Bakanlığı, tutarı 1 trilyon Dolar'a ulaşan yeni bir teşvik paketi** sunmaya hazırlanıyor.
- AB Komisyonu, **Euro Bölgesi'nin küçülme tahminini aşağı yönlü revize ederek yüzde -7,7'den, yüzde -8,7'e** indirdi. Bununla birlikte, AB'nin pandeminin olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik üzerinde çalıştığı 750 milyar Euro'luk yeni teşvik paketi üzerinde uzlaşmaya vardı.
- **Almanya'da** Mayıs ayı itibariyle **ekonomik toparlanma emarelerinin güçlenmesi**, umut ışığı olarak değerlendirildi. **Mart ve Nisan aylarında yüzde 25'i geçen oranlarda sert düşüşler yaşayan fabrika siparişleri, Mayıs ayında yüzde 10,4 oranında arttı.**
- **İngiltere'de** pandeminin olumsuz ekonomik etkileri devam ederken, Hükümet diğer ülkelere benzer doğrultuda tutarı **30 milyar Sterlin'i bulan yeni bir teşvik paketi** hazırladı.
- **Japonya** Haziran ayı ihracatının yıllık bazda yüzde 26,2 gibi ciddi bir oranda daralması ve daralmanın çift hanede 4 aydır devam etmesi, **pandemi nedeniyle ülke ekonomisinin II. Dünya Savaşı sonrası döneminin en sert resesyonuyla karşı karşıya olduğunu** bir kez daha gösterdi.
- GSYH'nın ikinci çeyrekte yıllık bazda yüzde 3,2 oranında artmasıyla **Çin, pandemi sonrasında büyümeye dönen ilk büyük ekonomi** olarak dikkat çekti.
- **Hindistan** ekonomisine yönelik gerçekleştirilen güncel tahminlere göre ülkede **GSYİH'nın 2020-2021 mali yılında yüzde 6,1 daralması beklenirken**, Hindistan Merkez Bankası, piyasalara likidite sağlamaya yönelik tüm politikaların gerektiğinde uygulanacağını belirtti.
- Pandeminin etkisiyle, borçlanmanın artması ve GSYİH'nın daralmasıyla, **Güney Kore, hanehalkı borçluluğunun GSYİH içindeki payı açısından %98'lik oranla dünyada ilk sıraya yükseldi.**
- Vaka sayısında dünyada ilk sıralarda yer almaya devam eden **Brezilya'da yılın ilk yarısında otomotiv üretiminin yüzde 50 daralması**, pandeminin en olumsuz ekonomik etkilerinden biri olarak dikkat çekti.
- **Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından, 2020'de ülke ekonomisinin yüzde 4,8 oranında daralacağı** öngörülürken, ekonomide 2020-2021 dönemi yol haritasına yön vermek üzere, Ağustos ayında yeni bir açıklama yapılması bekleniyor.

YÖNETİCİ ÖZETİ TÜRKİYE EKONOMİSİ

- **Enflasyon Oranı;** 2020 yılı Haziran ayında; yıllık TÜFE'de %12,62, Yİ-ÜFE'de %6,17 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,13 oranında ve Yİ-ÜFE'de %0,69 oranında artış yaşandı.
- **İşsizlik Oranı;** 15 ve üstü yaş grubunda; 2020 yılı Nisan ayında 0,2 puan azalışla %12,8 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 2 milyon 585 bin kişi, işsiz sayısı 427 bin kişi azaldı.
- **Sanayi Üretim Endeksi;** 2020 yılı Mayıs ayında takvim etkisinden arındırılmış endeks verileri itibariyle yıllık bazda %19,9 azalırken, aylık bazda %17,4 oranında azaldı.
- **Kapasite kullanımı,** 2020 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 3,4 puan artarak %66,0 oranında gerçekleşti.
- **Dış Ticaret Açığı;** 2020 yılı Mayıs ayında 2019 yılının aynı ayına göre %102,7 artarak -3,4 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşti. İhracat geçen yılın aynı ayına göre, %40,9 oranında azalarak 9,9 milyar Dolar, ithalat da %27,8 oranında azalarak 13,4 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti.
- **Cari İşlemler Dengesi;** 2019 yılı Mayıs ayında 1.071 milyon dolar fazla vermişken, bu yılın aynı ayında 3.764 milyon dolar açık gerçekleşti.
- **Güven Endeksleri;** Reel Kesim Güven Endeksi; 2020 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre, 15,7 puan artarak 92,6 seviyesinde gerçekleşti. Tüketici Güven Endeksi, bir önceki aya göre, 3,1 puan artarak 62,6 oldu. Ekonomik Güven Endeksi ise bir önceki aya göre, 11,8 puan artarak 73,5 değerine yükseldi.
- **PMI ve CDS;** 2020 yılı Haziran ayında İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), bir önceki aya göre 13,0 puan artışla 53,9 düzeyinde gerçekleşti. 2020 yılı Mayıs ayında CDS ortalama 540,75 olarak kaydedilirken, Haziran ayında ortalama 487,25 olarak gerçekleşti. CDS, 27 Temmuz 2020 tarihi itibariyle ise 482,3 düzeyinde seyrediyor.
- **Faiz Oranı;** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25'te sabit tuttu.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

DÜNYA EKONOMİSİ

Covid-19 pandemisinde, küresel vaka sayısı 15 milyonu aşarken, Dünya Sağlık Örgütü pek çok ülkede tedbirlerin gevşetilmesi sebebiyle durumun giderek daha kötü bir hal alacağı konusunda uyarıda bulundu. Özellikle, Eylül ayı ve sonbahar mevsiminin başlaması ile birlikte küresel bir ikinci dalganın başlayabileceği öngörülüyor.

Birleşmiş Milletler (BM) Covid-19 pandemisinde yönelik, "2. Dünya Savaşı'ndan beri en büyük küresel ekonomik kriz ve gelirlerde 1870'den beri en büyük çöküşle karşı karşıyayız" açıklamasında bulundu. BM, söz konusu açıklamasının yanında, yetersiz sağlık sistemlerinin uzun yıllardır göz ardı edilmesinin yapısal eşitsizlikleri artırdığı sebebiyle dünyanın ne kadar kırılgan olduğunun net bir biçimde anlaşıldığını belirtti. Söz konusu yapısal eşitsizliklerin giderilmesine yönelik, Birleşmiş Milletler savunmasız ve düşük gelirli ülkelere destek için 10,3 milyar dolar düzeyinde, tarihinin en büyük insani yardım çağrısında bulundu.

Uluslararası Para Fonu (IMF), G20 Gözlem Notu raporunu yayınlarak; COVID-19 pandemisinin yeni bir aşamaya girdiğini belirtti ve yoksulluk ile eşitsizliğin daha da kötüleşeceği konusunda uyarıda bulundu. Küresel ekonomik faaliyetin oldukça düşük bir düzeyden toparlanmaya başladığı açıklanan raporda, 2021 yılında ılımlı bir toparlanma beklense de, iflasların ve işsizliğin devam edeceğini belirtti. Ayrıca, yine rapora göre belirsizlik çok yüksek düzeyde olduğu için, pandeminin kötüye gitmesi, ekonomik öngörülerin de aşağı yönlü revize edilmesine sebep olabilir.

Pandeminin ekonomik etkileri konusunda açıklamada bulunan bir diğer kuruluş, Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch Ratings oldu. Kuruluş, 2020 yılı başından bu yana pandeminin olumsuz ekonomik etkileri sebebiyle 33 ülkenin kredi notunun düşürüldüğünü, 40 ülkenin görünümünün de negatife dönüştürüldüğünü açıkladı. Fitch aynı zamanda 119 ülkenin tümünde finansal pozisyonlarında bozulmalar görüldüğünü ve bu bozulmaların bütçe dengelerine de olumsuz yansıdığını açıkladı.

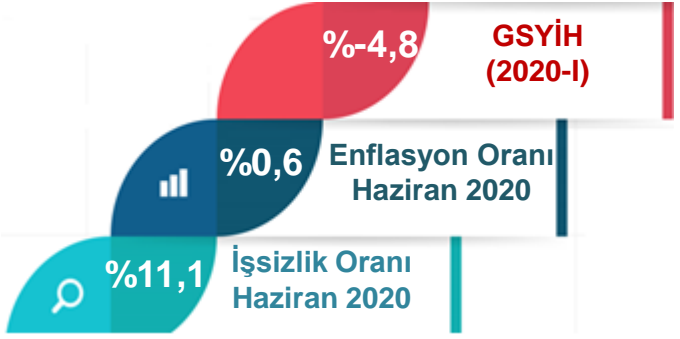

ABD

Vaka sayısında dünyada ilk sırada yer almaya devam eden ABD'de yayımlanan bir raporda COVID-19 sebebiyle işsizlik oranının gelecek 10 yıl boyunca yüksek düzeyde kalmaya devam edeceği öngörüldü. Raporda ayrıca 2020 yılının üçüncü çeyreğinde işsizliğin yüzde 14 ile zirve yapmasının beklendiği ifade edildi. Bu kapsamda, pandemiden vaka sayısında olduğu gibi uzun vadede ekonomik açıdan da en ciddi şekilde etkilenen ülkenin ABD olduğu anlaşılıyor.

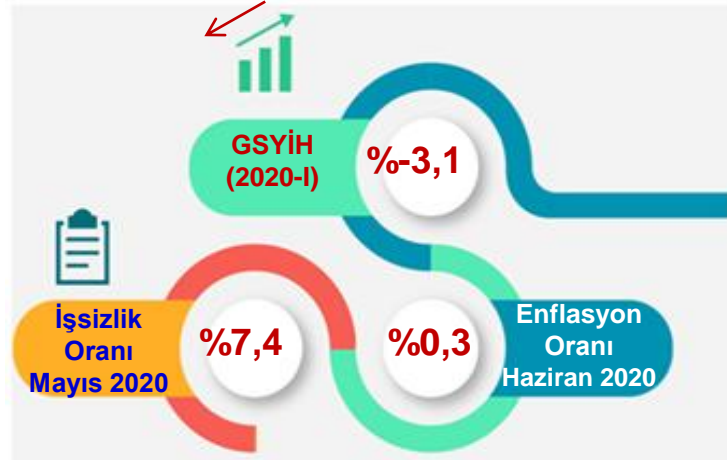
ABD Hazine Bakanlığı, pandeminin ekonomik etkilerini azaltmaya yönelik yeni bir teşvik paketi hayata geçirmeye hazırlanırken, yeni paketin tutarının 1 trilyon dolardan başlayacağı açıklandı. Yeni teşvik paketinin odağında istihdamın korunmasının yanı sıra, çocuklara daha fazla finansal kaynak ayrılması ve COVID-19 aşısının geliştirilmesi yer alıyor. Bununla birlikte, Hazine Bakanlığı artan işsizlik sigortasının süresi dolmadan işsiz kalanları koruyabilmek için yeni teşvik paketine ilişkin yasanın da kısa sürede uygulamaya alınacağını açıkladı.

EURO BÖLGESİ - AB

Avrupa Birliği Komisyonu, güncel olarak yayınladığı ekonomik tahminler raporunda Euro Bölgesi'nin küçülme tahminini aşağı yönlü revize ederek yüzde -7,7'den yüzde -8,7'e indirdi. Öngörülenden daha derin durgunluk vurgusuyla yayınlanan raporda, Euro Bölgesi'nin 2020 yılında yüzde 8,7 küçülmesinin ardından 2021'de yüzde 6,1 büyüyeceği tahmininde bulunuldu. Özellikle, bölgenin lokomotif ekonomisi Almanya'nın yüzde 6,3, Fransa'nın yüzde 10,6, İspanya'nın yüzde 10,9 ve İtalya'nın yüzde 11,2 küçüleceğine yönelik tahminler dikkat çekti. Raporda yer alan yorumlara göre, karantina uygulamalarının ve diğer tedbirlerin öngörülenden yavaş kaldırılması, ekonomik faaliyetlerin de öngörülenden daha fazla etkilenmesine sebep oluyor.

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi, Mayıs ayında aylık bazda yüzde 12,4 artmasına karşın, yıllık bazda ise yüzde 20,9 geriledi. Aylık bazdaki artışta, Nisan ayından sonra karantina tedbirlerinin gevşetilmesi etkili oldu. Aylık bazda sanayi üretimini en fazla artıran ülkeler İtalya, Fransa ve Slovakya oldu. Bu açıdan, pandemiden en olumsuz etkilenen ülkelerdeki toparlanmalar dikkat çekiyor.

Yeni teşvik paketleri hazırlayan bölgelerden biri de AB oldu. İsveç, Hollanda, Avusturya ve Danimarka'nın yeni teşvik paketindeki tutarın düşürülmesinden yana tutum sergilemeleri, görüşmelerin uzamasına sebep olsa da, paket üzerinde uzlaşmaya varılarak onaylandı. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Lagarde ise oybirliği sağlanamadan geçirilen bir teşvik paketinin uzun vadede daha ciddi sorunlara sebep olabileceğini, bu sebeple yavaş ve emin adımlarla ilerlemenin daha önemli olduğunu açıklamıştı. Teşvik paketi, toplam 750 milyar Euro gibi rekor bir destek içeriyor.

ALMANYA

AB'nin lokomotif ekonomisi Almanya'da Mayıs ayı itibariyle toparlanma emarelerinin güçlenmesi, ekonomiye dair umutların kısa vadede de olsa artmasını sağladı. Özellikle Mart ve Nisan aylarında yüzde 25'i geçen oranlarda sert düşüşler yaşayan fabrika siparişlerinin, Mayıs ayında belirgin bir iyileşme kaydederek yüzde 10,4 artması toparlanmada etkili oldu. Durumu değerlendiren Almanya Ekonomi Bakanlığı, fabrika siparişleri açısından en kötünün geride kaldığını ancak toparlanmanın uzun vadeye yayılacağını açıkladı.

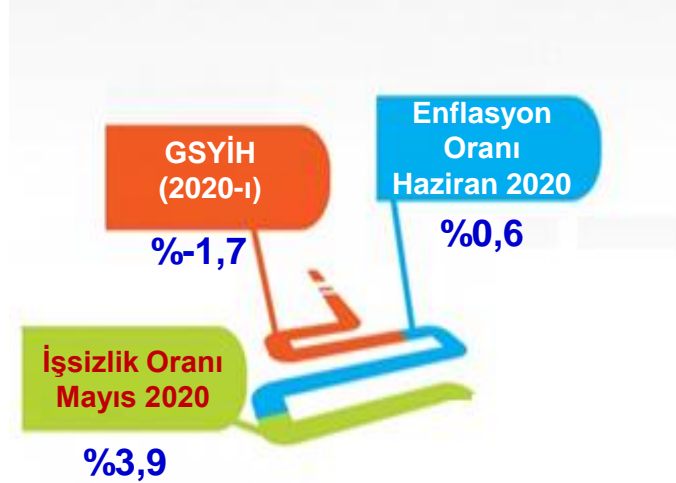

Bununla birlikte Almanya Hükümeti, ikinci dalgaya yönelik 130 milyar Euro'luk bir teşvik paketini uygulamaya koymaya hazırlanıyor. Söz konusu teşvik paketi kapsamında, katma değer vergilerinde de altı aylık bir erteleme yapılacak. Bu açıdan, Almanya pandeminin olumsuz etkilerine karşı işyerlerinin korunmasında örnek ülke olarak anılmaya devam ediyor.

İNGİLTERE

İngiltere Hükümeti de, diğer gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, mevcut teşvik paketlerinin yetersiz kalması sebebiyle, yeni bir teşvik paketi hazırlandığını duyurdu. Söz konusu paketin tutarının 30 milyar Sterlin'i bulması bekleniyor. Teşvik paketi kapsamında, ekonomiyi tekrar faal hale getirmek için işten çıkarılan çalışanların yeniden işe alınması için destek sağlanması, genç nüfus istihdamının artırılması, düşük gelirli aileler için ek fonlar ve turizm sektörü başta olmak üzere pandemiden en olumsuz etkilenen sektörler için vergi indirimleri uygulanacak.

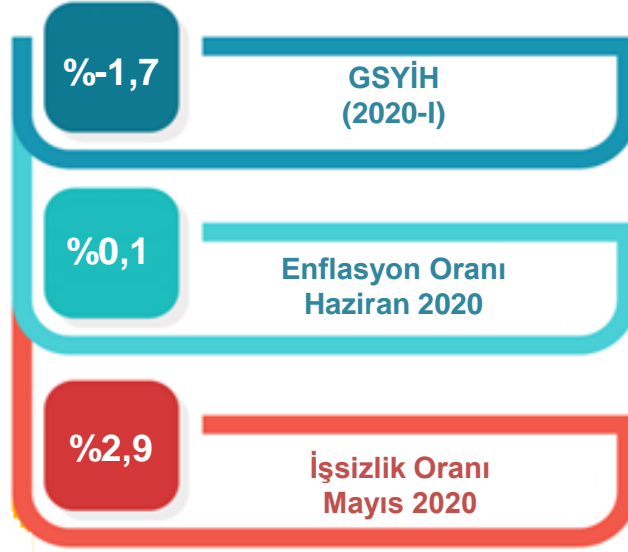
İngiltere'de işsizlik, Mayıs ayında değişmeyerek yüzde 3,9 seviyesini korudu. Böylece, ülkede işsiz sayısı 1,4 milyon kişiye yaklaştı. Özellikle, Mart-Haziran ayları arasında bordrolu çalışan sayısındaki düşüş dikkat çekiyor. Mevcut düzenlemelerde bir değişiklik olmaması halinde, ücretli izin uygulamasının Ekim sonunda sona ermesiyle, sonbahar aylarında işsizlikte daha belirgin bir artış bekleniyor. Bu açıdan, teşvik paketinin kapsamının gelecek aylarda genişletilebileceği öngörülüyor.

JAPONYA

Japonya'da ihracat rakamları Haziran ayında art arda dördüncü kez çift hanede geriledi. Japonya Maliye Bakanlığı'nın verilerine göre ihracatın Haziran ayında yıllık bazda yüzde 26,2 gibi ciddi bir oranda daralması, pandemi nedeniyle ülke ekonomisinin İkinci Dünya Savaşı sonrası döneminin en sert resesyonuyla karşı karşıya olduğunu açık bir şekilde gösteriyor. Japonya ihracatının daralmasında özellikle ABD'ye yapılan otomobil ve otomobil parçalarına yönelik talebin azalması ve Çin'e yönelik genel talebin zayıflaması etkili oldu.

Japonya ekonomisine dair bir diğer olumsuz göstergesi ise 2020 yılının ilk yarısında, makina siparişlerinin yüzde 40 azalması oldu. Söz konusu azalma ile makina siparişleri, son 11 yılın en düşük düzeyine geriledi. Böylece, Japonya'nın Asya'da olduğu kadar küresel ölçekte de en olumsuz etkilenen ülkelerden biri olduğu anlaşılıyor.

➤ Ülkelerin çeyrekler itibariyle verilen büyüme oranları, bir önceki yılın aynı dönemine göre baz alınmıştır.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

ÇİN

Çin, pandemi sonrasında büyümeye dönen ilk büyük ekonomi olarak dikkat çekti. Ülkede GSYH, II. çeyrekte yüzde 2,6 olan beklentinin üzerinde bir büyüme kaydederek, yıllık bazda yüzde 3,2 oranında arttı. Böylece, ilk çeyreğe göre belirgin bir iyileşme sağlanmış oldu. Yılın ilk yarısı baz alındığında ise, ekonomi yüzde 1,6 gibi sınırlı bir düzeyde daralmış oldu.

Ulusal İstatistik Bürosu, büyüme verisine dair yaptığı açıklamada, ekonominin yılın ilk yarısında salgının olumsuz etkilerinin üstesinden geldiğini ve toparlanmanın ivme kazandığı ifadelerine yer verdi. Bu doğrultuda, toparlanmanın yılın ikinci yarısında ivme kazanarak devam etmesi bekleniyor.

Ülkede iyileşme kaydeden, bir diğer makroekonomik veri ise dış ticaret performansı oldu. Haziran ayında, düşüşün devam edeceği yönündeki beklentilere karşın yıllık bazda ihracat yüzde 0,5 ve ithalat ise yüzde 2,7 artış kaydetti.

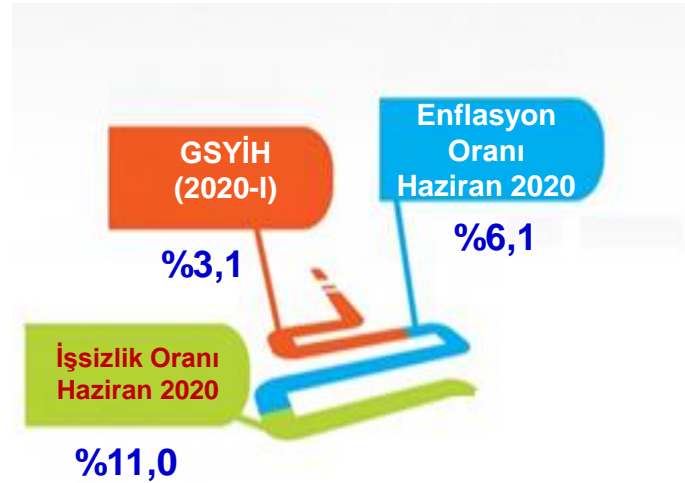
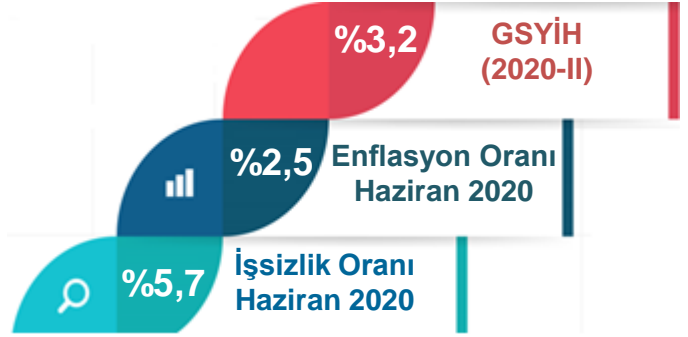
Diğer taraftan, Çin ve ABD arasındaki gerilimin yeniden tırmanışa geçmesi, gündemin bir diğer önemli maddesi oldu. Hong Kong Özel İdari Bölgesi'ne getirilen Ulusal Güvenlik Yasası sebebiyle Çin'in, Hong Kong'a baskı politikası uyguladığını iddia eden, ABD Başkanı Donald Trump, Çinli yetkililerle iş yapan tüm bankalara yaptırım uygulanmasını öngören bir yasa tasarısı onayladı. ABD'nin bu ve diğer konulardaki suçlamalarını değerlendiren Çin Dışişleri Bakanlığı ise "Çin'in hiçbir zaman ABD'nin yerini alma niyeti olmadığını ve iki ülkenin orta yolda buluşması gerektiğini" açıkladı. Çin-ABD gerginliğinin, 2020'nin ikinci yarısında da küresel piyasaları olumsuz etkilemesi bekleniyor.

HİNDİSTAN

Hindistan'da ekonomik aktivite ivme kaybetmeye devam ediyor. Yaygın karantina uygulamalarının yanı sıra, küresel ticaretteki daralma da Hindistan ekonomisini olumsuz etkiliyor. Güncel, ekonomik tahminlere göre ülkede GSYİH'nın 2020-2021 mali yılında yüzde 6,1 daralması bekleniyor. Söz konusu daralma, dünyanın en büyük ekonomisi olma yolunda ilerleyen Hindistan'ın hedeflerinin sekteye uğramasına sebep olabilir. Ülkedeki toplam borçların GSYİH içindeki oranının yüzde 90'a kadar çıkabileceğinin öngörülmesi de, bir diğer olumsuz ekonomik gelişme olarak dikkat çekti.

Hindistan ekonomisine dair ülkede yapılan değerlendirmelerde, Hindistan Merkez Bankası'nın para basmaya devam etmesi halinde enflasyonun yüzde 12'ye kadar çıkabileceği öngörüldü. Bu açıdan, ülkenin enflasyonla teşvik sağlama arasında sıkıştığı değerlendirildi. 15. kez gerçekleştirilen, Hindistan-AB zirvesinde, Hindistan Başbakanı Modi, pandemi sonrası dünya için atılacak ekonomik adımlara yönelik farklı bir yaklaşım sergiledi. Yeni kurulacak ekonomik sistemde, Hindistan-AB ilişkilerinin geliştirilmesini çok önemseyeceğini belirten Başbakan, sağlanacak yeni anlaşmaların ekonomik problemlerin de üstesinden gelinmesine yarayacağını belirtti.

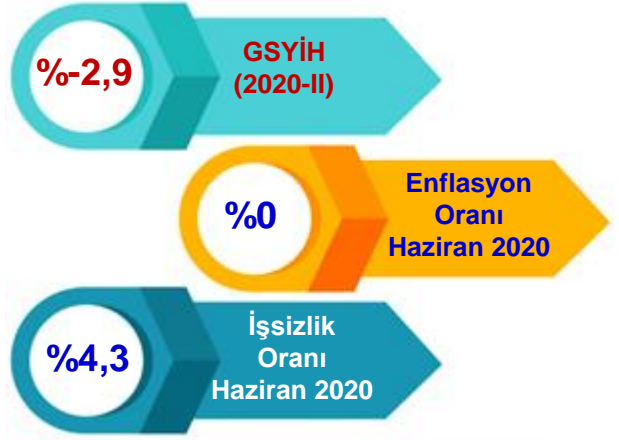
GÜNEY KORE

Güney Kore, hanehalkı borçluluğunun GSYİH içindeki payı açısından %98'lik oranla dünyada ilk sıraya yükseldi. Pandeminin etkisiyle, borçlanmanın artması ve GSYİH'nin daralması, borçluluğun artmasında etkili oldu.

Güney Kore Merkez Bankası, güncel para politikası kurulu toplantısında, faiz oranlarını değiştirmeyerek rekor düşük seviye olarak nitelendirilen yüzde 0,5 oranında tutmaya devam etti.

Merkez Bankası, ülke ekonomisinin yüksek belirsizliklerle ve risklerle karşı karşıya olduğunu belirterek, pandemiye ilişkin risklerin tamamen geride kalan, her türlü para ve maliye politikasının kullanılabileceğini belirtti. Merkez Bankası'nın ayrıca, 2020 yılı daralma tahmini yüzde -0,2'den yüzde -2,1'e düşürmesi de dikkat çekti.

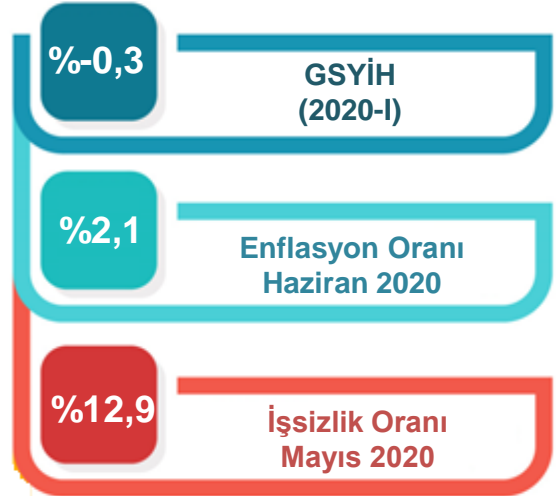
BREZİLYA

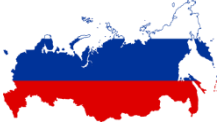
Vaka sayısında, dünyada en üst sıralarda yer almaya devam eden Brezilya'da pandeminin ekonomik etkileri de derinleşiyor. Özellikle, sanayi kesimi süreçten olumsuz etkileniyor. Brezilya Otomobil Üreticileri Derneği'nin, yılın ilk yarısında otomotiv üretiminin yüzde 50 daraldığını ifade etmesi, sanayideki daralmanın açık bir olumsuz göstergesi olarak dikkat çekti.

Pandeminin, Brezilya ekonomisindeki bir diğer olumsuz etkisi dış ticaret üzerinde oldu. Ülke genelinde yapılan bir araştırma, dış ticaret firmalarının yüzde 70'inin karlarında azalma olduğunu ortaya koydu. Söz konusu gelir kaybında ihracat gelirlerinin yüzde 57 oranında düşmesi etkili oldu.

Brezilya'da Haziran ayı tüketici enflasyonu aylık bazda yüzde 0,3, yıllık bazda ise yüzde 2,1 gibi sınırlı bir artış kaydetti. Söz konusu sınırlı artışta, havayolları harcamalarında ve enerji fiyatlarında son 22 yılın en büyük düşüşünün kaydedilmesi etkili oldu. Uluslararası seyahat kısıtlamalarının, Brezilya enflasyonu üzerinde etkili olmaya devam etmesi bekleniyor.

RUSYA

Rusya'da pandeminin olumsuz etkileri devam ediyor. Devlet Başkanı Putin, ülkede tam zamanlı çalışma düzenine geri döndüğünü ancak işsizliğin hala yüksek seyretmeye devam ettiğini açıkladı. Bununla birlikte, virüsün ülke ekonomisini olumsuz etkilemeye devam ettiğini belirten Putin, etkin mücadele politikalarını sürdürmeye devam edeceklerini, ancak ekonomideki tüm sorunların çözülmesinin kısa vadede imkansız olduğunu açıkladı. Pandeminin yarattığı küresel daralma yanında, enerji fiyatlarındaki gerileme de Rusya ekonomisini olumsuz etkiliyor.

%1,6

GSYİH
(2020-I)

%3,2

Enflasyon Oranı
Haziran 2020

%6,2

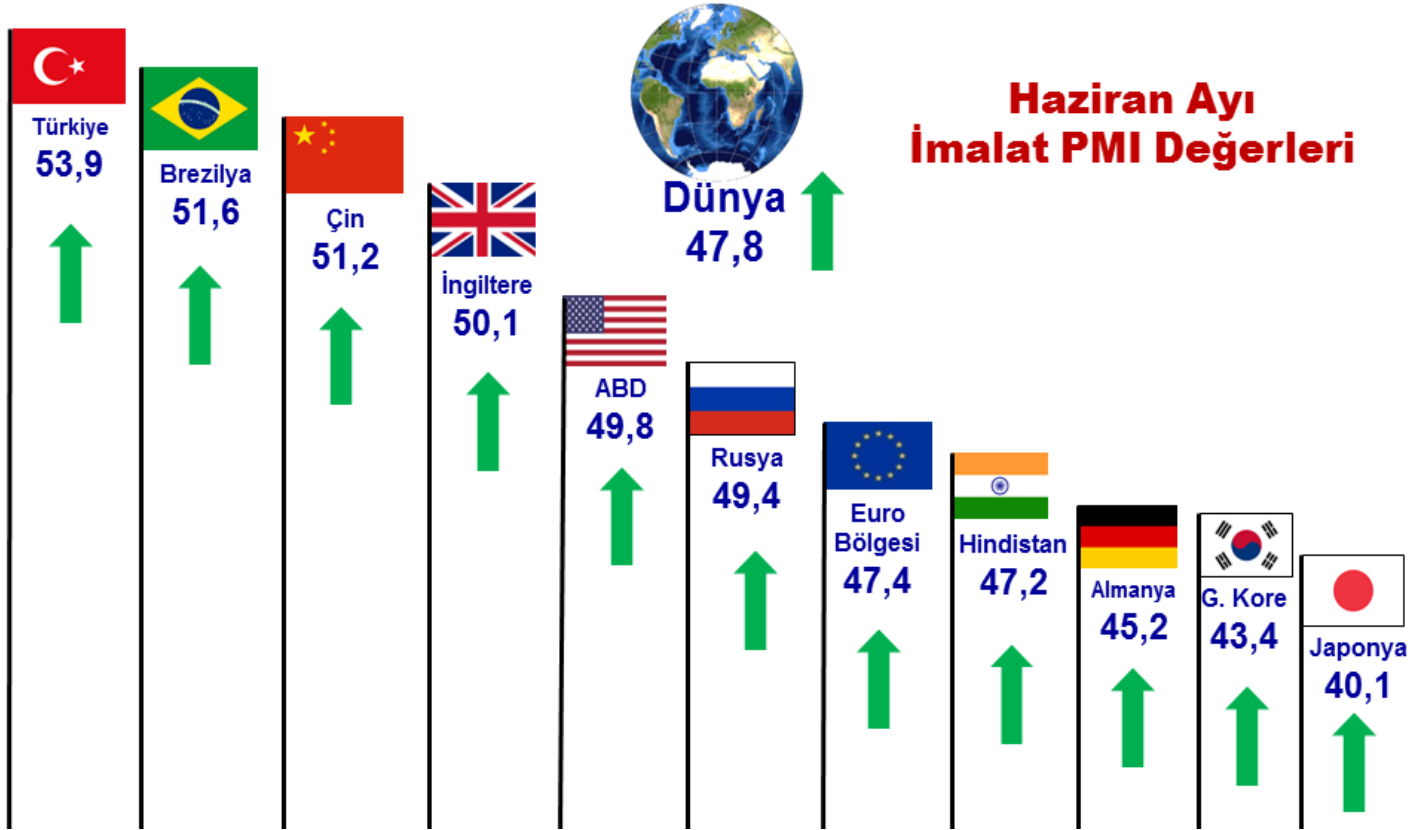
İşsizlik Oranı
Haziran 2020

Rusya Ekonomi Bakanlığı, 2020'de ülke ekonomisinin yüzde 4,8 oranında daralacağı öngörüsünde bulundu. Ekonomi Bakanlığı'nın açıklamasına göre, daralmada özellikle yılın ilk yarısındaki karantina ve tedbir uygulamaları etkili olurken, yılın ikinci yarısında beklenen ılımlı toparlanma daralmayı yıllık bazda frenleyecek. Ayrıca, Ekonomi Bakanlığı'nın güncel gelişmeleri referans alarak, 2020-2021 yılına yönelik yeni politikalara yön vermek üzere, Ağustos ayında yeni bir açıklamada bulunması bekleniyor.

İMALAT PMI İNCELEMESİ

HAZİRAN 2020

- İmalat PMI Endeksi'nde Nisan ayındaki rekor düşüşlerden ve karantinaların dünya genelinde gevşetilmeye başladığı Mayıs ayındaki kısmi toparlanmalardan sonra, Haziran ayında dikkat çekici artışlar kaydedildi.
- Tüm ülkelerde artış kaydedilirken; İngiltere, Çin, Brezilya ve Türkiye PMI endeksleri eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti.
- Türkiye imalat PMI endeks değeri bir önceki aya göre, 13,0 puan yükselişle 53,9 değerini aldı.

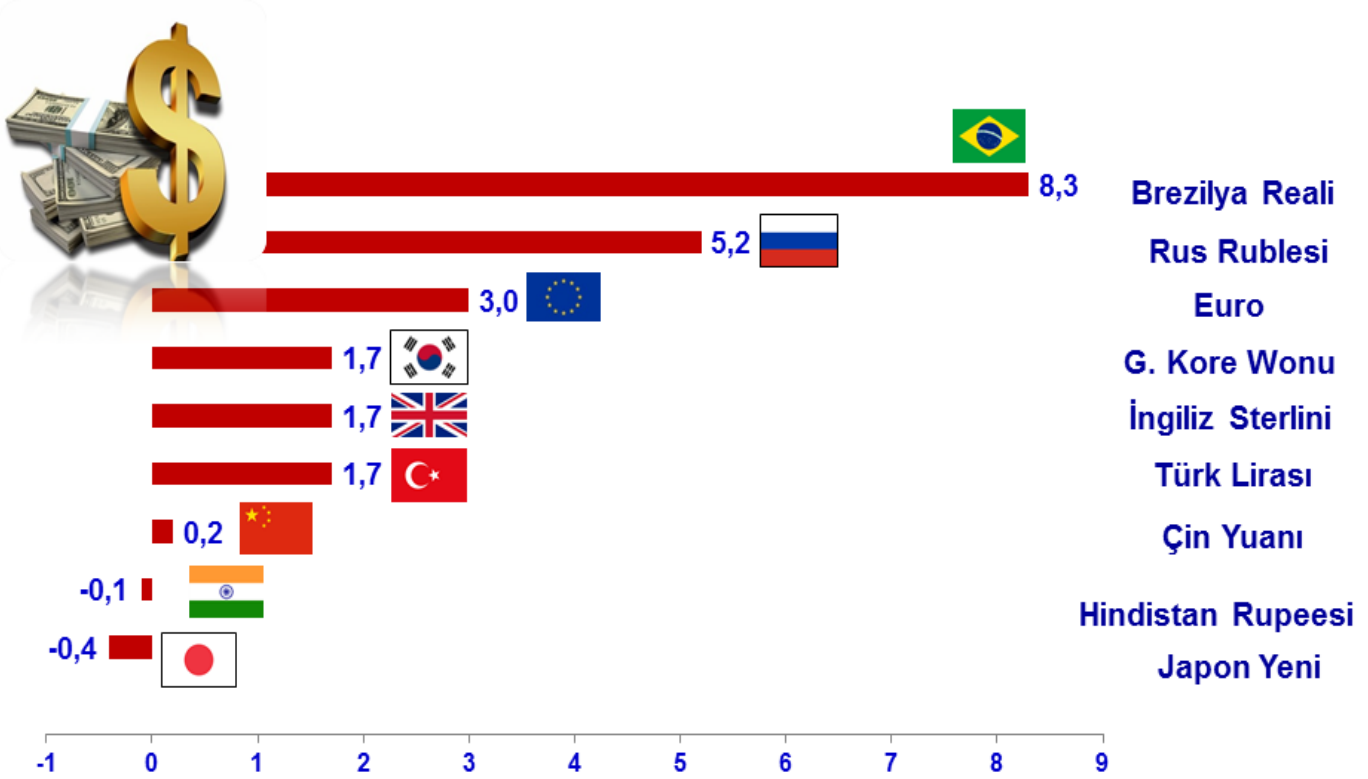

İmalat PMI (Purchasing Managers Index) :İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURU İNCELEMESİ

HAZİRAN 2020

- Haziran ayında, artan vaka sayıları ve protesto gösterilerinin etkisiyle ABD ekonomisine ilişkin görünümün belirsizleşmesi, para birimlerinin Dolar karşısındaki değerinin kısmen artmasını sağladı. Sadece Hindistan Rupees ve Japon Yeninde, az miktarda değer kaybı görüldü.
- Türk Lirası, Haziran'da aylık bazda hafif değer artışıyla Dolar karşısında ortalama 6,81 TL. düzeyinde işlem gördü.

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

➤ Birleşik Arap Emirlikleri, Mars misyonu kapsamında geliştirilen gözlem uydusunu başarılı bir şekilde fırlatarak, kızıl gezegene gönderdi. Uydu, gezegenin atmosferi ve jeolojik yapısı hakkında gözlemlerde bulunacak. Mars misyonu adı verilen söz konusu keşif projesine liderlik eden BAE İleri Bilimler Bakanı Sarah Emiri'nin bir bilim kadını olarak başarısı da, dünya gündeminde yer buldu.

➤ ABD'li roket ve uzay mekiği üreticisi [SpaceX](#)'in yeniden kullanılabilir roket teknolojisi, uzay çalışmalarına hız kazandırmaya devam ediyor. Bu kapsamda SpaceX'in güncel görevi, Güney Kore'ye ait ilk askeri amaçlı iletişim uydusunu uzaya fırlatmak oldu. SpaceX'in çalışmaları, uzay alanındaki uluslararası işbirliği çalışmalarına da katkı sağlıyor.

➤ SpaceX'in kurucusu Elon Musk'un devrim niteliğindeki bir diğer çalışması olan insan beynini doğrudan bilgisayarla buluşturacak olan Neuralink projesinin çalışmalarına da hız verildi. 28 Ağustos'ta yapılacak etkinlikle, insan beynine çip yerleştirilmesi planlanan projenin yol haritası ile ilgili önemli açıklamalar yapılması bekleniyor.

➤ Çin ve ABD arasındaki gerilim, yarı iletken ekipmanların üretim ve ticareti konusu ile birlikte tekrar gündeme geldi. Günümüzde küresel ölçekte katma değeri en yüksek ticaret kalemlerinden olan yarı iletken ve çiplerin üretim ve ticaretinde, ABD dünyadaki liderliğini korumak için, çip endüstrisine 23 milyar Dolar'lık yeni yatırım yapıp, çok sayıda yeni fabrika açmayı planlıyor.

➤ Google uluslararası yatırımlarını artırıyor. Google'ın çatı şirketi Alphabet, Hindistan'da faaliyet gösteren Reliance Industries'in hisselerinin yüzde 7,7'lik bölümünü satın alarak, 4,5 milyar Dolar'lık yeni bir yatırım gerçekleştirmiş oldu. Söz konusu satın alma, son dönemlerde teknoloji alanındaki en büyük yatırımlardan biri olarak dikkat çekti.

➤ Sosyal medya platformu Twitter'da, çok sayıda dünya liderinin profilinin ele geçirilip hack'lenmesi, dünya teknoloji gündeminde yer buldu. Söz konusu olay, siber saldırılar karşısındaki güvenlik açığının sanılandan çok daha ciddi olabileceği konusunda endişe uyandırdı.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (HAZİRAN 2020)

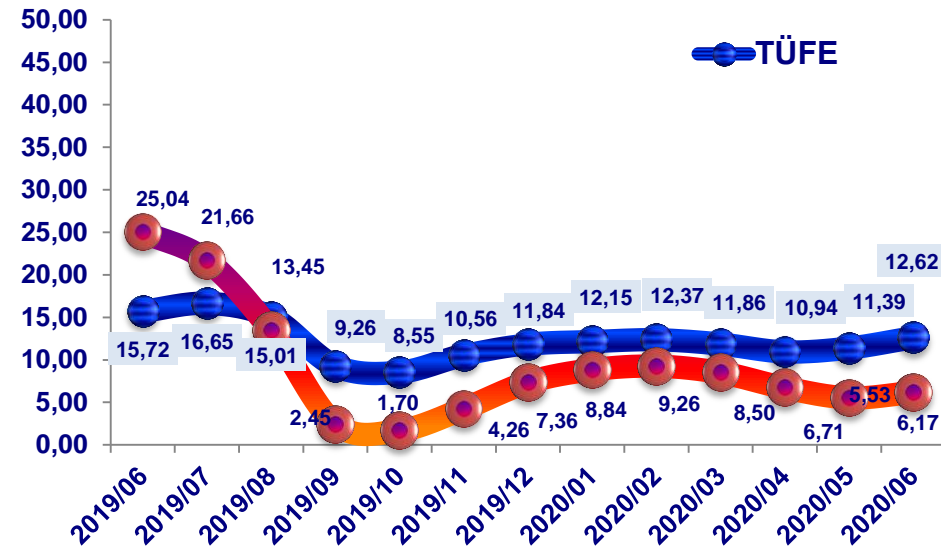
Enflasyon oranı; 2020 yılı Haziran ayında; yıllık TÜFE'de %12,62, Yİ-ÜFE'de %6,17 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,13 oranında ve Yİ-ÜFE'de %0,69 oranında artış yaşandı.

Ayrıca, TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; %22,41 ile alkollü içecekler ve tütün, %19,80 ile çeşitli mal ve hizmetler, %14,95 ile konut ve %13,55 ile sağlık en çok artışın olduğu diğer gruplar olarak dikkat çekti.

Haziran	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Yıllık (%)	15,72	12,62	25,04	6,17	22,23	14,82
Yıllık Ort. (%)	19,88	11,88	32,81	7,74	38,97	6,82
Aylık (%)	0,03	1,13	0,09	0,69	-3,24	0,95

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmada; İzmir'de TÜFE, yıllık olarak %13,28 oranında, bir önceki aya göre %0,98 oranında arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında yıllık değişimler; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taş ocakçılığında %4,19 imalatta %5,99, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %9,40, su temininde %7,30 artış olarak gerçekleşti.

2020 yılı Haziran ayında, yıllık bazda imalat sanayi %5,99 oranında artarak genel artışın altında gerçekleşmeye devam etti.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (MAYIS 2020)

Sanayi üretiminde; takvim etkisinden arındırılmış endeks; Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık bazda %19,9, azalırken aylık bazda %17,4 arttı.

Mayıs	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	ENDEKS	Değişim Yılı (%)	ENDEKS	Değişim Yılı (%)	ENDEKS	Değişim Yılı (%)
Toplam Sanayi	83,9	-30,6	92,7	-19,9	91,4	17,4
Madencilik ve Taşocakçılığı	92,2	-22,0	98,2	-14,2	101,0	4,5
İmalat Sanayi	82,7	-31,9	92,0	-20,6	90,1	19,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	95,4	-16,7	98,5	-13,3	103,4	4,9

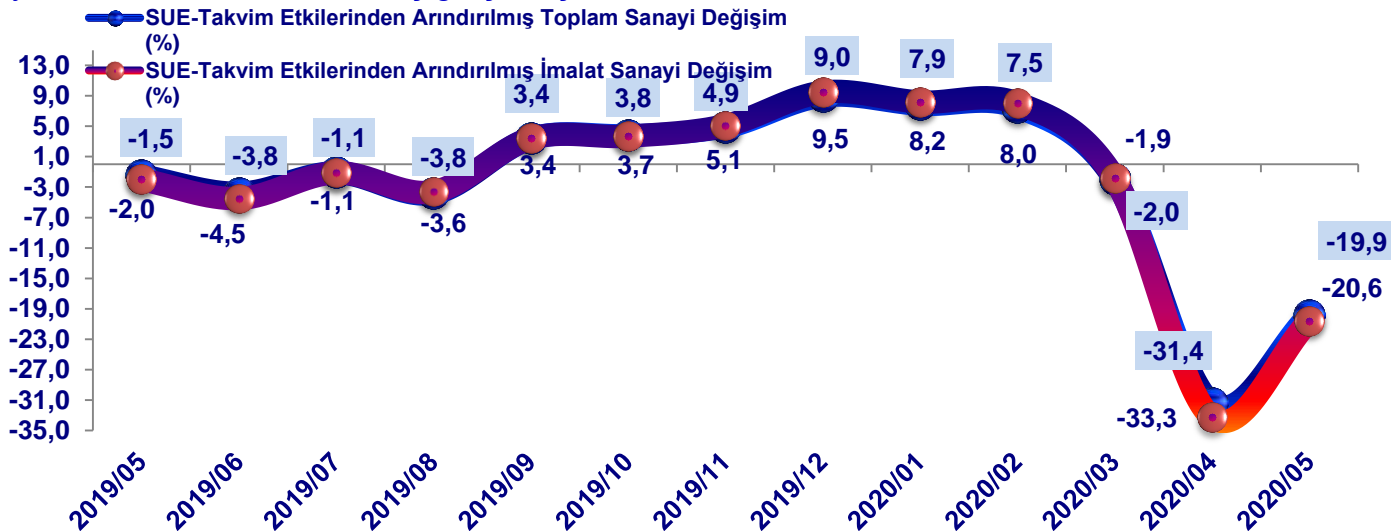
Ana sanayi gruplarından 2020 yılı Mayıs ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla artış; %19,3 ile imalat sanayide gerçekleşti.

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine baktığımızda;

2020 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %14,2, imalat sanayi sektörü endeksi %20,6 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %13,3 azaldı.

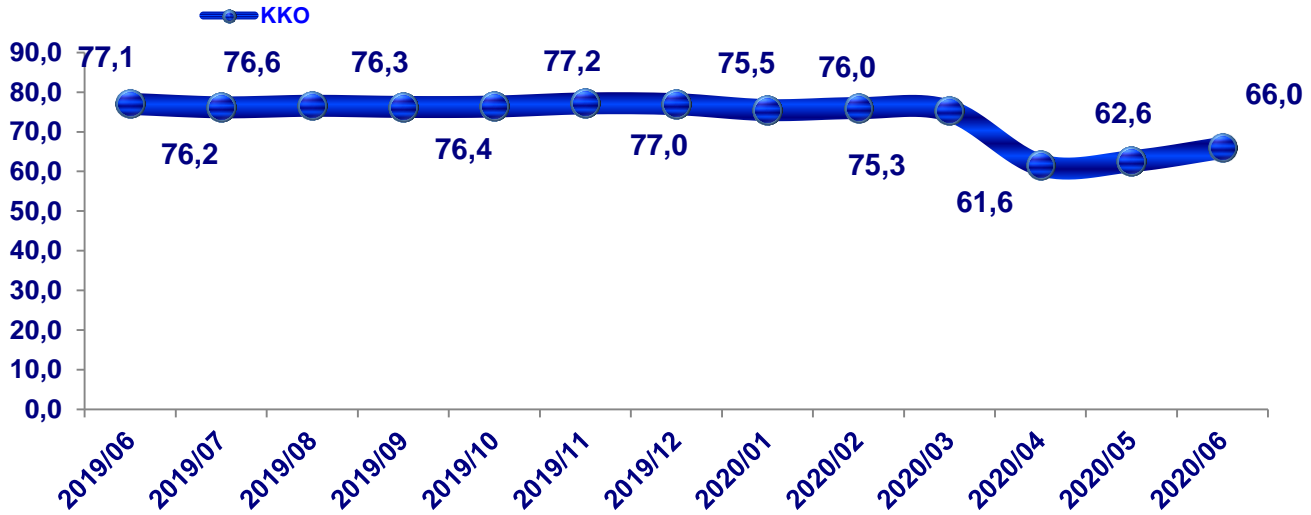
İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; Mayıs ayında en fazla artış ise, %189,6 ile motorlu kara taşıtı imalatında gerçekleşti. Bu artışı %69,9 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı ve %66,5 ile deri ve ilgili ürünlerin imalatı izledi.

İmalat sanayi alt sektörlerinde Mayıs ayında azalış kaydeden kalemler ise %2,7 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı ve tütün ürünleri imalatı oldu. Yıllık bazda; aramalı üretimi %17,6, dayanıklı tüketim malı %33,4, sermaye malı %24,2 oranında azalmış olmasına rağmen, aylık bazda 3 kalemlerde de artış gerçekleşti.

KAPASİTE KULLANIM ORANI (HAZİRAN 2020)

Kapasite Kullanımı; 2020 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 3,4 puan artarak %66,0 oranında gerçekleşti.

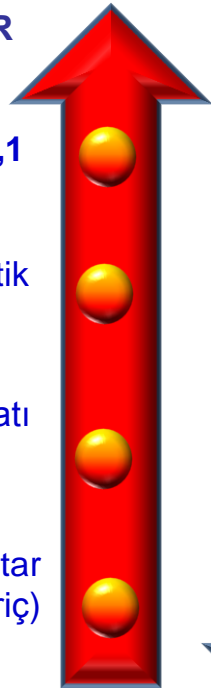
EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Kağıt ve kağıt ürün. imalatı %83,1

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı %78,8

Diğer ulaşım araçlarının imalatı %73,2

Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç) %71,0

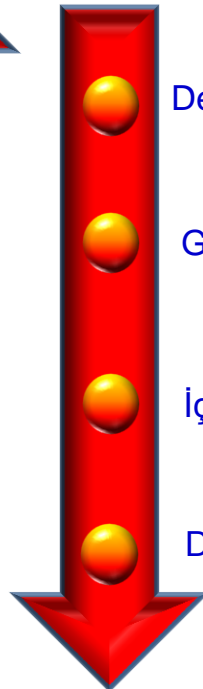
EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

Deri ile ilgili ürünlerin imalatı %44,5

Giyim eşyalarının imalatı %47,7

İçeceklerin imalatı %53,0

Diğer imalatlar %54,8

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi, 2020 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre, 15,7 puan artarak 92,6 seviyesinde gerçekleşti.

Tüketici Güven Endeksi, 2020 yılı Haziran ayında, bir önceki aya göre, 3,1 puan artarak 62,6 oldu.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomik Güven Endeksi, 2020 yılı Haziran ayında, bir önceki aya göre, 11,8 puan artarak 73,5 değerine yükseldi.

	REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ	TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	EKONOMİ GÜVEN ENDEKSİ
2019			
Haziran	102,5	57,6	87,2
Temmuz	98,3	56,5	84,6
Ağustos	102,5	58,3	90,5
Eylül	98,8	55,8	89,3
Ekim	100,9	57,0	92,8
Kasım	102,0	59,9	94,3
Aralık	103,6	58,7	96,5
2019 Yıllık	100,4	58,2	88,1
2020			
Ocak	104,1	58,8	97,1
Şubat	106,9	57,3	97,5
Mart	99,7	58,2	91,8
Nisan	66,8	54,9	51,3
Mayıs	76,9	59,5	61,7
Haziran	92,6	62,6	73,5

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 78,6 milyar TL açık vermişken, 2020 yılı Ocak-Haziran döneminde 109,5 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %13,0 oranında artarak 455,4 milyar TL, bütçe giderleri ise %17,3 oranında artarak 564,9 milyar TL olarak kaydedildi.

	Ocak-Haziran (Milyon TL)		Değişim Oranı (%)
	2019	2020	
Bütçe Giderleri	481.567	564.862	17,3
Faiz Hariç Giderler	430.823	493.605	14,6
Faiz Giderleri	50.744	71.257	40,4
Bütçe Gelirleri	402.984	455.411	13,0
Vergi Gelirleri	307.743	335.948	9,2
Bütçe Dengesi	-78.583	-109.450	-39,3
Faiz Dışı Denge	-27.839	-38.193	-37,2

2020 yılı Ocak-Haziran döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,2 oranında artarak 335,9 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %14,6 oranında artarak 493,6 milyar TL olarak gerçekleşti. 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 27,8 milyar TL faiz dışı açık verilmişken; bu yılın aynı döneminde 38,2 milyar TL faiz dışı fazla verildi.

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (NİSAN 2020)

İşsizlik oranı; 15 ve üstü yaş grubunda; 2020 yılı Nisan ayında bir önceki yıla göre 0,2 puan azalışla %12,8 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 2 milyon 585 bin kişi, işsiz sayısı 427 bin kişi azaldı.

İşsizlik oranı; erkeklerde %12,7 ve kadınlarda %13,2 oranında kaydedildi. Tarım dışı işsizlik oranı %14,9, toplam işsiz sayısı 3 milyon 775 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %24,4 seviyesine gerçekleşti.

Nisan	TOPLAM	
	2019	2020
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	61.261	62.320
İşgücü (Bin kişi)	32.401	29.388
İstihdam (Bin kişi)	28.199	25.614
Tarım	4.976	4.485
Tarım dışı	23.223	21.129
İşsiz (Bin kişi)	4.202	3.775
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.860	32.932
İşgücüne katılma oranı (%)	52,9	47,2
İstihdam oranı (%)	46,0	41,1
İşsizlik oranı (%)	13,0	12,8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	15,0	14,9
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	58,9	52,4
İstihdam oranı (%)	50,6	45,5
İşsizlik oranı (%)	13,3	13,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	15,1	15,0
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	23,2	24,4
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	23,4	29,1

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Not: Nisan 2020 dönemselsel sonuçları; 2020 yılının 10-22. haftalarını içine alan Mart, Nisan ve Mayıs aylarını kapsamaktadır.

2020 yılı Nisan ayında istihdam edilenlerin %17,5'i tarım, %20,9'u sanayi, %4,9'u inşaat ve %56,7'si hizmetler sektöründe gerçekleşti.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Nisan	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
ERKEK	4.063	2.731	1.178	9.660	17.631
KADIN	1.281	1.754	72	4.876	7.982
TOPLAM	5.344	4.485	1.250	14.535	25.614

Bir önceki yıla göre, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 491 bin, sanayi sektöründe 209 bin, inşaat sektöründe 361 bin, hizmet sektöründe 1 milyon 524 bin kişi azaldı.

ÖDEMELER DENGESİ (MAYIS 2020)

Cari işlemler dengesi; 2019 yılı Mayıs ayında 1.071 milyon dolar fazla vermişken, bu yılın aynı ayında 3.764 milyon dolar açık gerçekleşti.

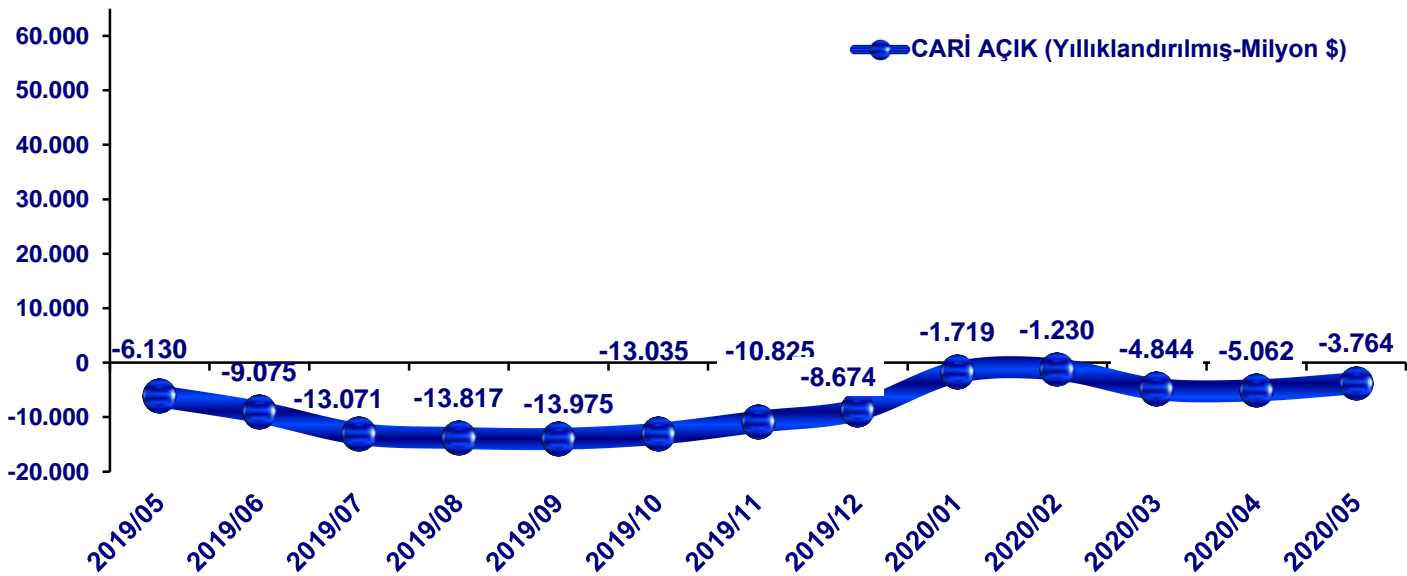
Söz konusu artışta, dış ticaret açığının yıllık bazda 2.389 milyon dolar artarak 2.734 milyon dolara ulaşması ve 2019 Mayıs ayında 2.907 milyon dolar net fazla veren hizmetler dengesinde 2020 Mayıs ayında 33 milyon dolar net açık gerçekleşmesi etkili oldu.12 aylık cari işlemler açığı ise 8.244 milyon dolar oldu.

	Mayıs		Ocak-Mayıs		12 Aylık Kümülat. 2020
	2019	2020	2019	2020	
CARI İŞLEMLER HESABI	1.071	-3.764	187	-16.720	-8.244
SERMAYE HESABI	-6	-4	19	-20	-5
FİNANS HESABI	1.833	-4.597	2.997	-20.871	-23.114
Doğrudan Yatırımlar (net)	-82	-118	-2.596	-1.959	-5.268
Portföy Yatırımlar (net)	506	2.539	-3.732	11.221	16.199
Diğer Yatırımlar (net)	-1.599	-9.735	6.039	-7.722	-14.672
Rezerv Varlıklar (net)	3.088	2.717	3.286	2.717	-19.373
Net Hata ve Noksan	768	-829	2.791	-829	-14.865

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, yıllık bazda 399 milyon dolar azalarak 920 milyon dolar oldu. İkincil gelir dengesi kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, yıllık bazda 36 milyon dolar azalarak 28 milyon dolar oldu.

Doğrudan yatırımlar kaleminden kaynaklanan net girişler yıllık bazda 36 milyon dolar artarak 118 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Resmi rezervlerde ise 2.717 milyon dolar net artış gözlemlendi.

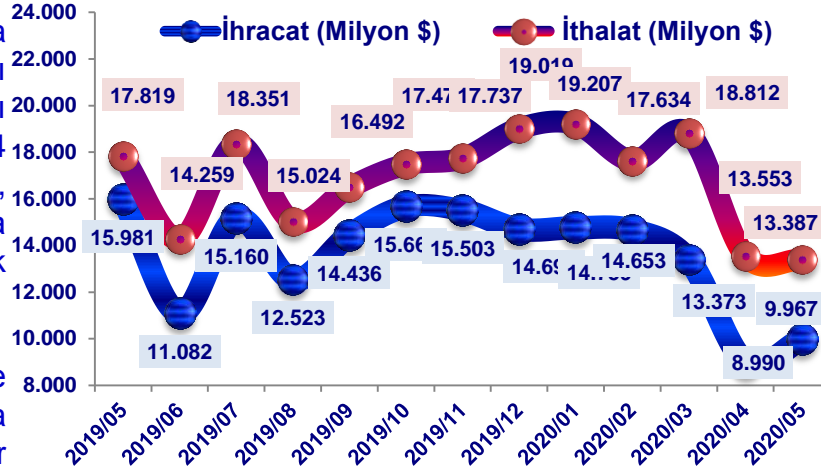

DIŞ TİCARET VERİLERİ (MAYIS 2020)

Diş ticaret açığı; 2020 yılı Mayıs ayında 2019 yılının aynı ayına göre %102,7 artarak -3,4 milyar Dolar düzeyinde gerçekleşti. İhracat geçen yılın aynı ayına göre, %40,9 oranında azalarak 9,9 milyar Dolar, ithalat da %27,8 oranında azalarak 13,4 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti.

2019 yılı Mayıs ayında %42,2 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2020 yılı Mayıs ayında %39,8'e geriledi. 2020 yılı Mayıs ayında AB'ye yapılan ihracat %38,4 oranında azalarak 5,9 milyar Dolar, AB'den yapılan ithalat ise %36,6 oranında azalarak 4,0 milyar Dolar olarak kaydedildi.

2020 yılı Mayıs ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi; "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.012 milyon \$) olurken; bu fasılı "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (572 milyon \$), "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları aksam-parça-aksesuarları" (569 milyon \$); ve "demir ve çelik" (562 milyon \$) izledi.

"Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.607 milyon \$); "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.442 milyon \$) "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (1.269 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (918 milyon \$) ve "demir ve çelik" (907 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar oldu.

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Mayıs 2019	76.729	4,9	87.087	-19,3	-10.358	-67,0	68.293	79,0
Ocak-Mayıs 2020	61.586	-19,7	82.591	-5,2	-21.005	102,8	62.860	-8,0
Mayıs 2019	16.855	12,1	18.542	-19,3	-1.687	-76,5	10.263	79,1
Mayıs 2020	9.967	-40,9	13.387	-27,8	-3.420	102,7	14.499	-29,2

2020 yılı Mayıs ayında İzmir'in ihracatı 2019 yılı Mayıs ayına göre, %41,3 oranında azalarak 698 milyon Dolar, ithalatı da %24,0 oranında azalarak 634 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

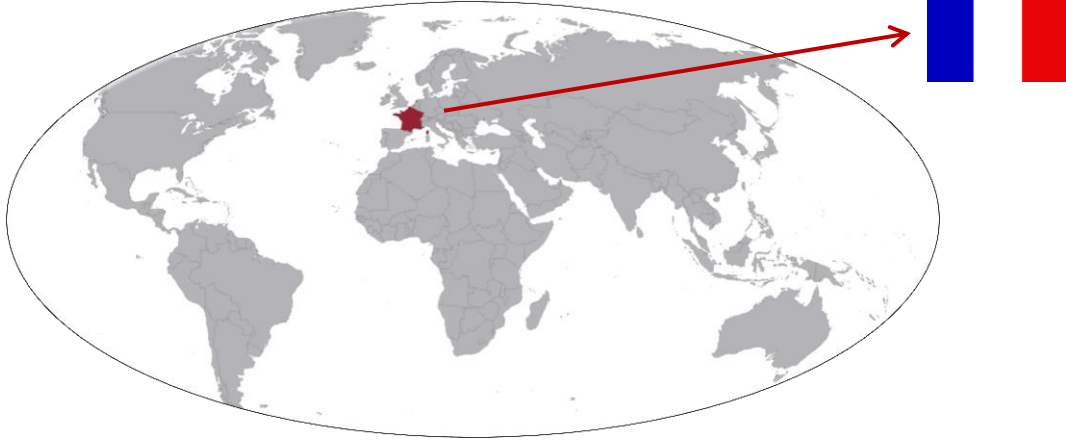
BÜYÜME	2017	2018	2019	2019/III	2019/IV	2020/I
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	3.106.537	3.724.388	4.280.381	1.145.880	1.189.855	1.071.098
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	851.046	789.043	753.693	201.987	205.692	176.146
Büyüme Oranı (Zincirleşmiş Hacim End. göre) (%)	7,4	2,8	0,9	1,0	6,0	4,5
İmalat Sanayi (Zincirleşmiş Hacim End.) (%)	9,1	1,1	0,1	1,4	6,3	6,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	28.189	28.738	28.080	26.753	26.133	25.614
İstihdam Oranı (%)	47,1	47,4	45,7	43,1	42,0	41,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.454	3.537	4.469	3.996	3.971	3.775
İşsizlik Oranı (%)	10,9	11,0	13,7	13,6	13,2	12,8
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,0	12,9	16,0	15,4	15,1	14,9
ENFLASYON (%)	2017	2018	2019	Nis.20	May.20	Haz.20
Yİ-ÜFE (yıllık)	15,47	33,64	7,36	6,71	5,53	6,17
YD-ÜFE (yıllık)	19,75	33,45	8,93	13,00	10,06	14,82
TÜFE (yıllık)	11,92	20,30	11,84	10,94	11,39	12,62
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
İhracat	164.495	177.169	180.836	13.373	8.990	9.967
İthalat	238.715	231.152	210.343	18.812	13.553	13.387
Dış Ticaret Dengesi	-74.221	-53.984	-29.507	-5.439	-4.564	-3.420
Cari İşlemler Dengesi	-40.584	-20.745	8.022	-4.923	-5.062	-3.764
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	164.698	168.011	134.507	18.398	11.080	10.953
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	7.392	5.877	5.679	814	537	512
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet-Kümülatif)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Kurulan Şirket Sayıları	118.021	121.460	109.722	27.908	30.121	44.379
Kapanan Şirket Sayıları	32.706	32.569	33.094	3.705	4.121	6.052
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2016	2017	2018	Kas.19	2019	Oca.20
Şirket Sayısı (Adet)	5.568	6.374	9.336	-	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	7.525	7.401	6.774	253	5.611	567
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2017	2018	2019/III	2019/IV	Mart.20	Nis.2020
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	115,9	112,7	-179,1	-179,3	-172,5	-170,0
BORÇLANMA (Milyar \$)	2017	2018	2019/II	2019/III	2019/IV	2020/I
Dış Borç Stoku	454,3	444,9	439,7	432,9	436,9	431,0
Kamu	136,4	140,6	145,6	142,8	154,8	169,1
Özel	317,2	298,4	287,6	283,6	273,7	261,9
KREDİLER (Milyar \$)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.2020
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	238,6	224,0	201,0	175,2	171,3	169,9
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.2020
Toplam Sanayi	9,0	1,3	-0,5	-2,0	-31,4	-19,9
İmalat Sanayi	8,9	1,2	-0,7	-1,9	-33,3	-20,6
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2017	2018	Mart.20	Nis.20	May.20	Haz.20
Kapasite Kullanım Oranı	78,5	76,8	75,3	61,6	62,6	66,0
GÜVEN ENDEKSLERİ	2017	2018	2019	Nis.20	May.20	Haz.20
Reel Kesim Güven Endeksi	104,9	101,4	100,4	66,8	76,9	92,6
Tüketici Güven Endeksi	68,6	67,0	58,2	54,9	59,5	62,6
Ekonomik Güven Endeksi	100,2	91,7	88,1	51,3	61,7	73,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.2020
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	141,1	188,2	207,4	224,1	155,2	167,8
ELEKTRİK ENERJİSİ	2017	2018	2019	Şub.20	Mart.20	Nis.20
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	272.564	295.668	294.251	24.343	23.828	19.283
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	225.714	233.610	229.598	25.042	18.453	15.560
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.20
Bütçe Dengesi	-47.373	-72.615	-123.693	-43.719	-43.198	-17.301
PROTESTOLU SENET	2017	2018	2019	Mart.20	Nis.20	May.2020
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	940	938	916	55	73	58
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	12.686	18.737	21.135	1.133	946	834
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2017	2018	2019	Nis.20	May.20	Haz.20
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	435	589	542	28	13	26
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	134	132	138	5,1	1,4	2,9
BORSA VE DÖVİZ	2017	2018	2019	Nis.20	May.20	Haz.20
BIST 100 Endeksi	100.439	101.782	100.709	101.110	105.520	116,5
Dolar/TL	3,65	4,81	5,67	6,82	6,95	6,81

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

NÜFUS-GÖÇ	2015	2016	2017	2018	2019		
Nüfus (Bin)	4.168	4.223	4.279	4.320	4.367		
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3		
Nüfus Artış Hızı (%)	13,4	13,1	13,2	9,5	10,8		
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,4	13,5	12,4	14,7	13,9		
Net Göç Hızı (‰)	5,0	5,6	5,8	3,0	4,9		
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2015	2016	2017	2018	2019		
	61	59	62	59	62		
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2015	2016	2017	2018	2019		
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.483	1.566	1.611	1.663	1.620		
Sanayi İstihdamının Payı (%)	32,0	33,0	31,1	32,4	31,0		
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	470	513	524	540	534		
Kadın İstihdamının Oranı (%)	28,3	30,7	32,5	32,5	32,9		
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	262	254	263	265	307		
İşsizlik Oranı (%)	15,0	14,0	14,0	13,8	16,0		
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,1	15,2	15,1	14,6	17,1		
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2015	2016	2017	2018	2019		
	2,63	2,30	2,9	1,9	-		
TARIMSAL ÜRETİM	2015	2016	2017	2018	2019		
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	5.940	7.508	7.598	8.103	-		
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	5,0	6,4	5,7	5,1	-		
ENFLASYON (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/5	2020/6
TÜFE (yıllık)	9,83	8,93	13,1	20,4	12,4	12,4	13,3
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
İhracat	8.308	8.370	9.256	10.238	10.200	3.681	4.378
İthalat	8.846	8.809	9.849	9.118	7.470	3.021	3.520
Dış Ticaret Dengesi	-538	-439	-593	1.120	2.730	661	858
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,8	5,9	5,9	6,1	5,9	7,1	7,1
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020/I	2020/II
Kapasite Kullanım Oranı	64	63	67	64	61	60	-
PROTESTOLU SENETLER	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	44.232	47.497	45.646	46.690	49.799	13.197	16.828
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,7	4,9	5,0	5,4	5,5	5,6
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	571	775	740	985	1.203	235	282
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Belge Adedi	208	230	431	326	276	137	163
Yatırım (Milyon TL)	3.145	1.810	7.569	13.120	5.692	2.801	3.289
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,1	1,9	4,3	8,3	4,2	5,0	4,8
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,9	1,9	10,0	5,9	5,4	5,6	5,9
ENERJİ TÜKETİMİ	2015	2016	2017	2018	2019	2020/1	2020/5
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm3)	3.214	4.299	4.508	4.336	4.125	417	1.522
MALİ / FİNANS	2015	2016	2017	2018	2019	2020/5	2020/6
Bütçe Gelir/Gider	4,28	4,2	4,5	4,6	4,3	3,5	3,8
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,1	11,4	11,8	12,0	12,5	11,1	11,7
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	120,6	111,5	121,4	110,5	105,4	104,6	104,6
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,6	5,7	5,7	5,8	5,7	5,7	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5,2	4,9	5,2	5,0	5,1	5,2	5,2
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2015	2016	2017	2018	2019	2020/5	2020/6
Kurulan Şirket Sayısı	4.027	3.962	4.627	4.977	5.098	2.101	2.632
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,3	5,8	6,1	6,2	6,0
Kapanan Şirket Sayısı	740	644	832	799	904	278	345
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,8	6,2	6,4	6,9	6,0	6,0
MARKA-PATENT SAYISI	2015	2016	2017	2018	2019	2020/5	2020/6
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	4.323	5.928	5.398	5.460	4.585	3.094	3.977
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,2	7,1	6,9	6,7	6,4	6,3	6,2
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	86	96	77	135	65	152	172
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5,0	5,4	3,9	4,8	3,3	6,0	6,0
TURİZM	2015	2016	2017	2018	2019	2020/1	2020/3
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.201	672	762	946	1.223	28	72
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,3	2,5	2,4	2,4	2,7	1,6	1,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2015	2016	2017	2018	2019	2020/4	2020/5
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,0	6,0	6,1	6,2	6,2	6,2

PAZAR ARAŞTIRMASINDA 55. ÜLKE FRANSIZ CUMHURİYETİ

Ekonomik Yapı

Dünyanın en büyük 7. ekonomisi konumunda olan Fransa, gelişmiş tarım, sanayi sektörleri ve diğer altyapı olanaklarıyla, küresel sisteme yön veren başat güçler arasındadır. Yüzyıllar boyunca, **Avrupa'da ve dünyada; ekonomik, politik ve kültürel sistemin ana belirleyicilerinden** olmuştur. II. Dünya Savaşı'ndan sonra yürütülen planlı sistemlerle, ekonomik reform ve dönüşüm politikalarına önem verilmiş ve kalkınma açısından büyük bir yol kat edilerek, **Fransa dünyanın lider ülkelerinden biri olma misyonunu sürdürmüştür.**

Fransa'nın Avrupa anakarasındaki merkezi konumu ve jeopolitik gücü itibariyle **Avrupa Birliği'nin temellerinin atılmasında ve günümüzdeki gücüne erişmesinde** de etkin rol sahibi olmuştur. Ülkenin başkenti **Paris'in, uluslararası ölçekte de önemli bir iş-finans merkezi ve kültür başkenti olması**, Fransa'yı güçlü kılan hususlardandır.

Geniş tarım arazileri, **Fransa'yı tarım sektörü açısından Avrupa'nın lider, dünyanın da öncü ülkelerinden biri** haline getirmiştir. Küresel marka haline gelmiş tarım ürünlerinin bolluğu ve çeşitliliği sektöre olduğu kadar, milli gelire de ciddi katkı sağlamaktadır. Hayvancılık da benzer şekilde oldukça gelişmiş durumdadır ve özellikle **süt ile peynir ürünleri açısından Fransa küresel marka değerine** haizdir.

Bunun haricindeki başlıca tarım ürünlerinin; tahıl, şeker pancarı, meyve ve sebze, şarap ve diğer hayvansal gıdalar olduğu **Fransa, ABD'den sonra dünyanın en büyük tarım ürünleri ihracatçısıdır.**

Fransa, tarımda olduğu gibi **sanayide de dünyadaki öncü ülkelerden biridir** ve birçok sanayi dalı, küresel ölçekte ilk sıralarda yer almaktadır. Ülke sanayisinin itici gücünü oluşturan ve dünya genelinde de ilk sıralarda yer alan söz konusu sanayi dalları; otomotiv, hava ve uzay, kimya, demir-çelik, plastik, kozmetik, tekstil, eczacılık, gıda ve telekomünikasyon şeklindedir.

Bununla birlikte; inşaat, ulaşım ve altyapı sektörleri de oldukça gelişmiş durumdadır. Yaklaşık 30.000 km. uzunluğundaki **demiryolu ağı**, **Avrupa'nın en gelişmiş ulaşım altyapılarından biridir**. Ülkenin mühendislikte ve şehir planlamasında oldukça ilerlemiş olması, kanal ve baraj gibi yapıların yanı sıra, Eyfel Kulesi gibi **simge yapıların da ortaya çıkmasını** sağlamıştır.

Ayrıca, **dünyanın en çok turist çeken ülkelerinden biri** olarak gelişmiş turizm sektörü ile bankacılık ve finans sektörü, hizmetler sektörünün önemli bileşenlerindedir.

Enerji sektörü ve madencilik açısından; kömür, demir, çelik, çinko, vb. yataklar başı çekmektedir. **Nükleer enerji üretiminde dünya lideri olan Fransa'da**, enerjide dışa bağımlılığı azaltmak ve güvenlik riskleri sebebiyle nükleer enerjiyi azaltmak için yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim yıllar itibariyle artmaktadır.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 32./190 sırada yer alan Fransa; yüksek eğitilmiş nüfusu, kalifiye işgücü, kaliteli altyapısı ve geniş pazar yüksek miktarda doğrudan yabancı sermaye çeken bir ülkedir. Sanayi alanında pek çok dünya markasının Fransa'yı tercih etmesi de bunun göstergesidir.

Türkiye-Fransa İlişkileri

Yüzyıllar öncesine uzanan, **Türkiye-Fransa ilişkileri köklü bir diplomatik ve kültürel temele dayanmaktadır.** Özellikle 18. ve 19. yüzyıllarda, Fransa'nın dilde ve eğitimde tüm dünyada tercih edilen bir numaralı ülke olması, Osmanlı aydınlarını da etkilemiş ve ilişkiler kültürel boyutta derinlik kazanmıştır. Kapitülasyon sürecinin de başlamasıyla, Fransa Osmanlı'nın dış ilişkileri açısından en ayrıcalıklı devlet konumuna yükselmiş, ancak bu süreç aynı zamanda ilişkilerin zaman zaman gerginlik düzeyine tırmanan dalgalı bir seyir almasına da sebep olmuştur.

Günümüzde Fransa'da çok sayıda Türk vatandaşının yaşaması ve son yıllarda karşılıklı yapılan diplomatik ziyaretler, **ilişkilerin dinamik bir zeminde devamını** sağlamaktadır.

Türkiye ile AB arasında imzalanan **Gümrük Birliği Antlaşması, Fransa ile olan ilişkilerde de bir dönüm noktası** olmuştur. Söz konusu anlaşmanın etkisiyle, Fransa-Türkiye dış ticaret hacmi yıllar itibariyle artış kaydetmiştir. Türkiye'nin Fransa'ya ihracatında temel ürünler; motorlu taşıtlar, taşıt aksam ve parçaları, tekstil ürünleri ve giyim eşyaları, makinalar ve kabuklu meyveler dikkat çekmektedir. Türkiye'nin Fransa'dan ithalatında ise hava ve uzay taşıtları, karayolu taşıt aksam ve parçaları, deniz taşıtları, diğer motorlu taşıtlar ve demir-çelik ürünleri bulunmaktadır.

Fransa'nın doğrudan yabancı yatırımlar konusunda dünyaya sunduğu cazip fırsatlar, **Türkiye'deki yatırımcılar için de ilgi çekicidir.** Yatırımlarda özellikle; motorlu taşıtlar, hava ve uzay taşıtları, eczacılık, yenilenebilir enerji, gıda, tekstil ve kozmetik sektörleri dikkat çekmektedir. Hükümet tarafından nakit, vergi, istihdam, Ar-Ge gibi farklı alanlarda sunulan kapsamlı destekler, yatırımları cazip kılan avantajlardır. Yatırım ve yatırım destekleri konusunda detaylı bilgilere, <https://www.businessfrance.fr/invest> sitesinden erişilebilmektedir.

FRANSA ÜLKE PROFİLİ (2019)

Nüfus (Milyon Kişi)	67,1
Nüfus Artış Hızı (%)	0,2
GSYİH (Milyar Dolar)	2.715
GSYİH (%)	1,5
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	40.495
Enflasyon Oranı (%)	1,1
İşsizlik Oranı (%)	8,4
İhracat (Milyon Euro)-2018	555,2
İhracatta İlk 5 Ülke	Almanya, ABD, İtalya, İspanya, Belçika
Temel İhracat Ürünleri	Makinalar, Hava taşıtları, Motorlu taşıtlar, Eczacılık ürünleri, Plastikler
İthalat (Milyon Euro)-2018	638,0
İthalatta İlk 5 Ülke	Almanya, Çin, İtalya, ABD, Belçika
Temel İthalat Ürünleri	Motorlu taşıtlar, Petrol ürünleri, Makinalar, Kimyasal ürünler, Tekstil ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	-0,7
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	10,0
Tarım (%; GSYİH)	1,7
Sanayi (%; GSYİH)	19,5
Hizmetler (%; GSYİH)	78,8

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

FRANSA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2019)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	67,3	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	83,6
Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların parçaları	53,5	Motorlu kara taşıtları	73,3
Motorlu kara taşıtları	52,8	Mineral yakıtlar ve mineral yağlar	65,9
Elektrikli makina ve cihazlar	43,5	Elektrikli makina ve cihazlar	56,6
Eczacılık ürünleri	35,6	Eczacılık ürünleri	25,1
Plastikler ve mamulleri	20,8	Plastikler ve mamulleri	24,2
Uçucu yağlar ve rezinoitler; parfümeri, kozmetik	20,1	Optik alet ve cihazlar	20,7
Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	19,3	Hava taşıtları, uzay taşıtları ve bunların parçaları	20,6
Optik alet ve cihazlar	17,6	Organik kimyasal ürünler	15,4
Mineral yakıtlar ve mineral yağlar	15,5	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	12,4

Kaynak: Trademap (İlk 10 kalemi yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – FRANSA TİCARET PROFİLİ (2019)

Fasıl	Türkiye'nin Fransa'ya İhracatı (Milyon \$)	Fasıl	Türkiye'nin Fransa'dan İthalatı (Milyon \$)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	2.741	Diğer kimyasal ürünler	875
Giyim eşyası (kürk hariç)	555	Ana kimyasal maddeler	683
Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri	509	Demir-çelik ana sanayi	598
Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	432	Motorlu kara taşıtları ve motorları	483
Genel amaçlı makinalar	237	Genel amaçlı makinalar	474
TOPLAM	7.637	TOPLAM	6.353

Kaynak: TÜİK

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Kontrol Eden

Özdem EKİNCİ

İletişim: arastirma@ebso.org.tr

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <http://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomik-bulten> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

@ebsoorgtr